

Kristine Bjerg Skræddergaard
projektmedarbejder i Folkekirkens
Uddannelses- og Videnscenter

De 10 bud – Gode råd om frivillighed

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter har de seneste år undersøgt frivillighed i folkekirkens sogne gennem flere forskellige undersøgelser. Pointerne i denne artikel er primært baseret på en spørgeskemaundersøgelse, der blev gennemført i foråret 2021, blandt frivillige i sognene i 5 provstier, hvor vi i alt fik 539 besvarelser. Derudover er der også pointer fra en interviewundersøgelse blandt 12 frivillige i 2 sogne (et bysogn og et landsogn) samt en spørgeskemaundersøgelse, hvor FUV talte med enten præst eller menighedsrådsformand i 230 sogne for at høre om deres erfaringer med frivillige.

1. Overvej, hvilken type frivillige, I ønsker

Lidt karikeret er den typiske sognefrivillige i den danske folkekirke en kvindelig pensioneret folkeskolelærer. Det er ikke mærkeligt. Kvindelige pensionister er de hyppigste kirkegængere og dem, der oftest deltager i kulturelle arrangementer i kirken. Det er derfor naturligt, at de også udgør den største gruppe frivillige. Men der er også mange andre, der bruger kirken. Personer, som i andre sammenhænge gerne vil være frivillige. F.eks. er den typiske frivillige i Danmark generelt en mandlig håndværker i 30'erne eller 40'erne. Når det gælder frivilligt arbejde, er folkekirken generelt dårligere end andre til at tiltrække mænd, personer med lange videregående uddannelser og personer under 50 år. Hvis man som kirke mangler frivilli-

ge, kan det derfor være en idé at se på, om man kan forsøge at nå nogle andre typer, end dem man har flest af.

I artiklen "Kend typerne" på side 16 tegner vi et billede af, hvad der kendetegner de grupper af frivillige, som folkekirken generelt har lidt svære ved at tiltrække.

2. Spørg personligt

Når man gerne vil rekruttere flere frivillige, er den suverænt mest effektive metode at spørge folk personligt. 2 ud af 3 frivillige er begyndt som frivillige, fordi de blev opfordret personligt til det. At blive spurgt direkte kan mindske folks eventuelle usikkerhed i forhold til, om de nu er gode nok til at klare opgaven. Det kan også være smigrende at blive spurgt, og det kan virke motiverende for mange. Det peger en af interviewpersonerne på: "Det er godt, at når man kommer som ny, så bliver man mødt, men ved du hvad, vi mangler en til, kunne du ikke godt tænke dig ... Så kan det godt

være, man siger nej, men man bliver dog set, og man bliver spurgt om at kunne bruges til noget".

Omvendt er det kun 2% af de frivillige, der er begyndt som frivillige, fordi de så en annonce, f.eks. på sociale medier eller i kirkebladet. Det står i stærk kontrast til, at der faktisk er 20% af sognekirkerne, der benytter sig af annoncering for at tiltrække frivillige. Som sogn kan man derfor overveje, om det er værd at bruge ressourcer på. Som en sognerepræsentant siger, så "(...) det der med at annoncere, ja men det kan også være godt nok, men nogle gange så har jeg på fornemmelsen, at det kun er avisen, der lever af det."

3. Spørg dem, du ikke kender (så godt)

Når man skal ud at spørge folk, om de gerne vil være frivillige, er det ikke en fordel, at man kender dem godt. Faktisk er 2 ud af 3 frivillige begyndt som frivillige efter en opfordring fra en bekendt eller en, de vidste hvem var, men ikke mere end det. Man skal altså ikke være bange for at spørge nogen, man ikke kender særlig godt. En af interviewpersonerne beskriver f.eks., at "jeg har fået et par frivillige ved at stå under bruseren nede i svømmehallen".

4. Målret din "salgstale"

Frivillige kan have mange grunde til at begynde, men det er ikke alle grunde, der er lige vigtige for alle. Generelt er det vigtigt for frivillige at kunne gøre

Læs mere om Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters (FUV) store undersøgelse af frivillighed i folkekirken i indstikket i midten af dette blad. Undersøgelsen kan også downloades på FUV's hjemmeside www.fkuv.dk eller på Kirkefondets hjemmeside www.kirkefondet.dk.

De 10 bud om frivillighed

1:

**Overvej, hvilken type
frivillige I ønsker**

.....

2:

Spørg personligt

.....

3:

**Spørg dem du ikke kender
(så godt)**

.....

4:

Målret din "salgstale"

.....

5:

Målret opgaverne

.....

6:

**Brug ikke kræfter
på kurser**

.....

7:

**Overvej om
frivillighedsfester
er ressourcerne værd**

.....

8:

Tal med de frivillige

.....

9:

Priorité det sociale

.....

10:

**Spørg jer selv, hvad I kan
gøre for de frivillige**

en forskel for andre og blive en del af et socialt fællesskab.

Mange af de frivillige er frivillige, fordi de også er menighedsrådsmedlemmer, og for dem er det også meget vigtigt at kunne gøre en forskel for lokalsamfundet. I artiklen "Kend typerne" på de næste sider dykker vi mere ned i, hvilke argumenter man kan bruge over for forskellige frivillige.

5. Målret opgavetyperne

Generelt er der rigtig mange frivillige i folkekirken, der udfører praktiske opgaver. Men det er ikke alle frivillige, der ønsker at bruge deres tid på det, og det er vigtigt, at de frivillige ikke bliver sat til opgaver, de ikke har lyst til. Så stopper de hurtigt igen. I artiklen "Kend typerne" ser vi nærmere på, hvilke frivillige der foretrækker hvilke opgaver.

6. Brug ikke kræfter på kurser

Der er en stigende tendens til, at steder med frivillige bruger kræfter på at opkvalificere de frivillige via kurser mv. Dette er ikke noget, de frivillige i folkekirken efterspørger. Kun 5% af de frivillige synes, det er meget vigtigt.

7. Overvej, om en frivillighedsfest er værd at bruge ressourcer på

R rigtig mange sogne er begyndt at holde frivillighedsfester for at takke de frivillige for deres indsats. For næsten 2 ud af 3 frivillige har det ikke den store betydning, om der bliver holdt

en fest eller ej. Men for andre er det rimelig vigtigt. I artiklen "Kend typerne" kommer vi nærmere ind på, hvilke frivillige der ønsker fester, og hvilke der tillægger det mindre vægt.

8. Brug tid på at tale med de frivillige

Alle frivillige er enige om, at det er vigtigt, at de ansatte tager sig tid til at snakke med de frivillige. Det gælder præsterne, men det gælder i særlig grad de øvrige ansatte ved kirken.

9. Priorité det sociale

Før corona var sociale fællesskaber hovedgrunden til, at de frivillige fortsatte indsatsen. På det tidspunkt svarede alle interviewpersonerne, at fællesskabet med de andre frivillige ville være det, de kom til at savne mest, hvis de stoppede som frivillige. Det var også det sociale, der blev vægtet klart højest i en spørgeskemaundersøgelse fra 2019. Efter corona bliver det sociale imidlertid vægtet lavere, og man kan frygte, at det gør det sværere at fastholde frivillige fremover, hvis ikke sognene får genskabt de sociale bånd, der var inden corona.

10. Spørg ikke, hvad frivillige kan gøre for jer, men hvad I kan gøre for de frivillige

Der er rift om de frivillige. Frivillige bliver i højere grad end tidligere inviteret med i mange offentlige opgaver på f.eks. plejehjem, sygehuse, daginstitutioner mv. Desværre viser landsdækkende undersøgelser af danskernes frivillighed, at der ikke er blevet flere frivillige de seneste 20 år. Tværtimod bruger de frivillige, der er, færre timer end tidligere. Det er altså nemt for frivillige at finde noget andet at lave, hvis de ikke er tilfredse med forholdene. Hvis man ønsker at arbejde med frivillige, er det derfor vigtigt at fokusere på, hvad man kan tilbyde de frivillige, frem for hvad man har brug for at få gjort. ■